NOLA LANDU KIROLARI BURUZKO INFORMAZIOAK GENERO IKUSPEGITIK

EMAKUNDE
EMAKUMEAREN EUSKAL ERAKUNDE
INSTITUTO VASCO DE LA MUJER

begira

20 urte
Kualitate

SARRERA

2014-2015 aldian, Emakunde/Begirak bultzatutako lankidetza-prozesu bat garatu genuen publizitate-agentziek, komunikabideek eta generoko espezialistek Kode Deontologiko eta Autoerregulazioko bat lantzeko eta hari atxikitzeko, Euskadin publizitate eta komunikazio ez-sexista gauzatzeko, kode hori gauzatzeko asmoz zenbait dekalogorekin batera**. Publizitatearen jardun profesionalean eta komunikazioan erabilera sexista posibleak detektatzeko eta, kasuan kasu, desagerrarazteko** alderdi eta konpromisoak biltzen dituzte dokumentu horiek, baita emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna bultzatzekoak ere.

Kodea sendotzeko eta ezartzeko prozesu bati hasiera eman genion 2016an, eta testuinguru horretan sortu genuen **Kode Deontologiko eta Autoerregulaziokoari atxikitako erakundeen sarea**. Zailtasun guztiak diagnostikatzea eta batera bideratzeko aukera ahalbidetzea izango dira sarearen eginkizun nagusiak, lan-tresna praktikoen bidez. Esparru horretan, hainbat material sortu ditugu, hala nola hauteskunde-prozesuetako informazio-tratamendurako gida, dekalogoei lotutako *check-list* deitutakoak edo haurrei zuzendutako publizitatearen tratamendu ez sexistarako gomendioak.

Une honetan, gai jakin batean lan egiten ari gara sarean aurtengo 2018 osoan **–kirolen tratamendu publizitario eta mediatikoa–** eta, aurrekoetan bezala, erreminta praktikoak adosteko eta erabilgarri izateko premia planteatzen zaigu (eskuliburuak, gidak, gomendioak eta abar) kodea betetzea errazteko eta genero-ikuspegia agentzia eta hedabideetako profesionalen eguneroko lanean sartzeko.

Aspaldi detektatu genuen **emakumeen eta gizonen eskubide-berdintasuna haien sexuaren arabera baldintzatzen duen generoko estereotipo, hizkuntza eta roletan oinarritutako sistema bat dagoela**. Gure ingurunean, pertsona guztiak etiketatzen eta sozializatzen gaituzte sistema horretan, eta, hori horrela, egoera bidegabeak betikotzen dituzten mezuak erreproduzitu eta horren aldeko ideiak indartu egiten ditugu azkenean, naturalizatu egiten ditugu, normaldu.

Kirolak eta esparru horretatik eratorritako mezuak ere eraginpean hartzen ditu sistema horrek. Hortaz, **funtsezko arloa dugu, eta bertan lan egin behar dugu bere gaitasun**

sozializatzailea, edukien zabalkunde masiboa eta emakumeen eta gizonen arteko **desberdintasunari eusten dieten portaera-jarraibideen erreprodukzioa kontuan izanda**, haien aniztasuna ezkutatzen dela ere ahaztu gabe. Ideia bat egiteko, hona zenbait datu:

Albistegi generalistetan hiru edukitatik bat kiroletakoa da edo kirolarekin lotuta dago. Gure inguruneko telebista-ikusleek astean ia hiru ordu ematen dituzte kirola ikusten. **Emakumeak kirol-albisteen % 5aren protagonista dira soilik,** eta gizonak, aldiz, % 92arena, eta errealitateak esaten digunaren arabera, Rioko Olinpiar Jokoetan Espainiak lortutako 17 dominetatik emakumeek 9 lortu zituzten, edo Londresko Olinpiar Jokoetan, aldiz, lortutako 18 dominetatik 12.

Lantzen ari garen erreminta horrek **jarraibide generikoak eskaini nahi ditu edozein kazetaritza-modalitatetan** (informazio-arlokoa, iritzi-arlokoa eta interpretazio-arlokoa) genero-ikuspegi batetik kirol-informazioei ekiteko moduari dagokionez, edozein formatutan dela ere, hau da, albistea, laburra, erreportajea, elkarrizketa, kronika, editoriala, eta abar. Gainera, euskarri profesional nagusiekin lan egiteko pentsatuta dago –irratia, telebista, prentsa, digitala...– eta bitarteko generalista zein kirol-arlokoei bideratuta dago.

Bestalde, erreferentzia gisa sartuko dugu jarduera fisikoarekin edota kirol-jarduerarekin lotutako edozein eduki. Hau da, erreminta hori erabili ahalko litzateke Olinpiar Jokoetan parte hartzen duen atleta bati buruzko informaziorako, bertako igeriketa-talderako edo baita *runningaren* egungo fenomenoari buruzko informazio bat egiteko ere. Eta profesionalei ahalbidetuko digu kontuan hartu beharreko funtsezko elementuak aldez aurretik ezagutzea kirolei buruzko informazio bat genero-ikuspegitik begiratuta lantze aldera.

Gaikako 7 bloketan egituratzen dugu erreminta hori, sareak eta Emakunde/Begirak landutako dekalogoen ondoriozkoak. Blokeetako bakoitzak helburu batzuk eta *check-list* bat sartzen ditu, eta horri esker, kazetaritza-edukiak landu behar dituenari informazioa nola planteatu behar duen aztertzea ahalbidetuko dio. Horrela, zenbat eta lauki gehiago markatu, orduan eta sartuagoa egongo da genero-ikuspegia informazioetan.

1. BLOKEA

EMAKUMEEN ETA GIZONEN **AGERIKOTASUNA** KIROL-INFORMAZIOETAN

Helburuak:

- Agerikotasun eta garrantzi berdina ematea emakumeei eta gizonei.
- Emakumeek edo gizonek genero-rolak zalantzan jartzen dituzten kasuak nabarmentzea.
- Emakumezko kirolariak beren aniztasun osoan (jatorria, gaitasun funtzionala, askotariko sexualitateak, sinesmen erlijiosoak, maila ekonomikoa,...).
- Tratamendu tekniko bera ematea emakumeei eta gizonei.

Nola lor daiteke hori?

1. Emakumeak dira sarrera-edukiko edo eduki nagusiko protagonistak edo berdin banatuta dago gizonen eta emakumeen artean. ☐
2. Emakumeak protagonista diren albisteek komunikabideko atal garrantzitsuenak hartzen dituzte (azalekoak, orri bakoitiak, hedabide digitaletan bisita gehien jasotzen dituzten kategoriak, albisteen irekitzea telebistan edo irratian). ☐
3. Emakumeen lorpenak jorratzen dituzten kazetaritza-generoek gizonen kasuan eskatzen den leku eta garrantzi berezi bera (erreportajea, albiste zabala, elkarrizketa) eskatzen dute. ☐
4. Maskulinizatu gabeko kirolak egiten dituzten gizonak protagonista diren albisteak atal garrantzitsuagoak hartzen dituzte edo garrantzi bereziaz aurkezten dira. ☐
5. Informazio-leku handiena hartzen duten kirolak ez dira gizonei esleitutakoak. ☐
6. Emakumeei eta gizonei buruz egiten den tratamendu teknikoa berdina da (lehenengo planoak, pikatuak edo kontrapikatuak, eta abar). ☐
7. Kirol-informazioak jorratzen eta sinatzen dituzten emakumeen eta gizonen kopurua bera da. ☐

Adibidez: betetzen du edo ez du betetzen?

El País egunkariaren bertsio digitalean (2018ko ekainaren 4a), honela zabaldu zen kirol atala:

EL PAÍS DEPORTES SUSCRÍBETE

España se deja sorprender

Diego Costa no se encuentra

Lopetegui: "Hay que afinar la puntería"

Wilander: "Zverev es el próximo grande"

TENIS | ROLAND GARROS

Baja por maternidad

GRAN PREMIO DE ITALIA

- Kirol maskulinizatuetan ari diren gizonak dira albiste horien guztien protagonista.
- Emakumezko kirolari bati buruzko iritzi-eduki bakar bat dago: Serena Williams. Dena den, bera ez da testuaren ardatza, eta, aitzitik, bere emakume-kondizioarekin lotutako gai bat jorratzeko da baliagarri: ”amatasun-baja”. Gizon batek (Toni Nadal) sinatzen du edukia.
- Gainerako artikuluak ere gizonezkoek sinatutakoak dira.

2018ko ekainaren 7ko Teleberri-Kirolak saioan honela eman zen informazioa eta egin zen lekuaren banaketa:

- Gizonak dira eduki nagusien protagonistak, maskulinizatutako kirolak praktikatuz.
- Ia atal guztiak hartzen ditu informazio horrek.
- Emakumeei eta gizonei buruz egiten den tratamendu teknikoa ez da bera, kirola praktikatzen duen emakume bati buruz hitz egiten den aldi bakarrean gizonenak dira erakusten diren irudiak (Rafa Nadal eta Diego Schwartman agertzen dira Garbiñe Muguruzaren ordez).

EMAKUMEEN ETA GIZONEN **ROLAK** KIROL-INFORMAZIOETAN

Helburuak:

- Estereotipo sexisten erabilera saihestea.
- Emakumeak zein gizonak baliatzea informazio-iturri eta iturri aditu gisa.
- Emakumeak pertsona askotariko, independente eta autonomo gisa erakustea, eta gizon baten figurarekiko ez definitzea (urliaren emaztea, berendiaren alaba,…)
- Emakume kazetariak izatea edukiak lantzeko prozesuko postu esanguratsu eta erabakigarrietan.
- Feminizatuez eta maskulanizatuez bestelako jarduera fisiko eta kirolak egiten ari diren emakume eta gizonak erakustea.

Nola lor daiteke hori?

1. Feminizatuez eta maskulanizatuez bestelako jarduera fisiko eta kiroletan parte hartzen duten eta erdietsitako lorpenak ospatzen dituzten emakume eta gizonak agertzen dira. ☐
2. Jarduera fisiko edo kirolei buruz tratamendu informatiboa egiten duten emakumeek paper garrantzitsua dute lan egiten duten programan edo saioan (ez dira soilik programaren kolaboratzaileak edo ez dituzte soilik gauza anekdotikoak kontatzen, eta, aitzitik, informazio esanguratsuaren pisua eramaten dute). ☐
3. Kirolarian balioesten diren ezaugarri eta jarrerek ez dituzte sustatzen eta indartzen ezarritako estereotipo eta rolak (ez dira zenbait puntu komentatzen, hala nola emakumezko kirolariaren edertasuna, fintasuna edo amatasuna, esaterako, baina balioan jartzen dira, aldiz, haren ahalegina eta nekaezintasuna). ☐
4. Emakumeak ez dira menpekotasun-egoeran agertzen figura maskulino batekiko. ☐
5. Testigantzak, ahots adituak, ordezkariak, kirolariak eta bi sexuetako zaletuak erabiltzen dira edukiak lantzeko eta aurkezteko. ☐
6. Emakumeak dira albistearen interes-ardatza eta horrela aitortzen zaie edukiaren azalpenean. ☐

Adibidez: betetzen du edo ez du betetzen?

Errusiako *curler* bat da Anastasia Bryzgalova, eta 2016an Curlingeko Bikote Mistoen MundukoTxapelketa irabazi zuen jada. Brontzezko domina ere lortu zuen Pyeongchang 2018ko Olinpiar Jokoetan. Honela tratatu zuen La Vanguardia egunkariak:

- Brontzezko domina lortu izanagatik, kirolariaren meritua ahaztu eta haren edertasuna nabarmentzea erabaki zuen egunkariak.

Olinpiar Jokoekin –oraingoan 2016koekin– lotutako beste albiste bat, Carolina Marín atletak lortutako urrea da. As egunkariak albistea horrela ematea erabaki zuen:

- Titularrak entrenatzaileari (bere abizenarekin identifikatuta) ematen dio urrezko domina bat irabazi izanaren meritua eta ez atletari ("Carolina").
- Gizon lasai, paziente eta salbatzaile gisa agertzen da entrenatzailea, eta hari esker lortu du garaipena kirolariak. Bere emozionalitatea kontrolatzeko gai ez den emakume gisa erakusten digute Carolina, heldu ez den pertsona bati dagokion bezala ("las rabietas"-amorrualdiak).

Ondoren beste adibide honetan ikus daiteke nola egin zioten elkarrizketa Carolina Marín berari RTVEn Huelvan izandako Europako Txapelketako final-laurdenetan lortu zuen garaipenaren ondoren:

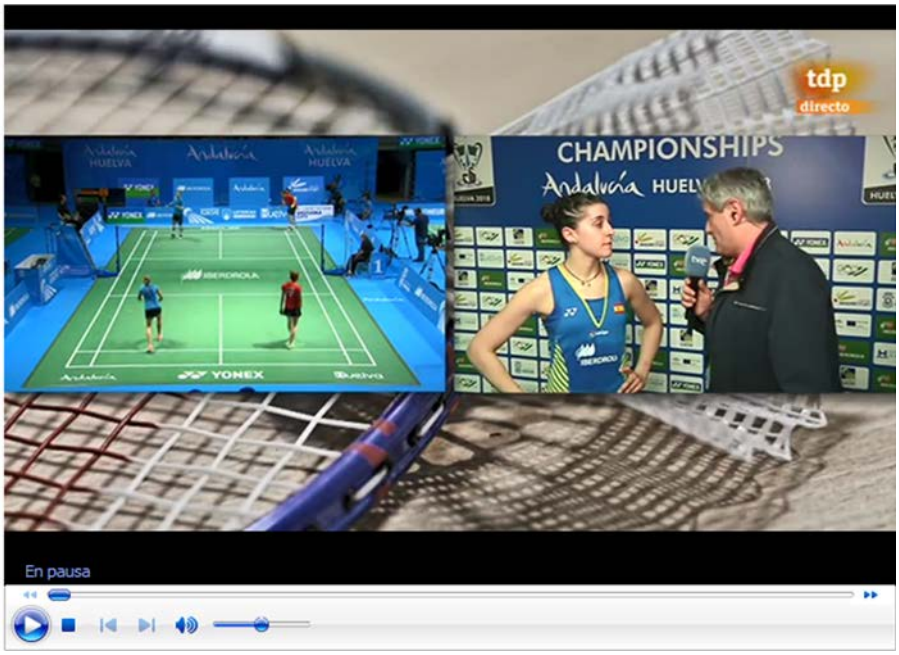

- Bere kirol-jardun eta jardun profesionalarekin soilik lotutako galderak planteatzen dizkiote eta, edozein kasutan ere, Huelvan, "bere etxean", publikoaren aurrean egoteak beregan izan dezakeen eraginarekin zerikusia duten galderak.
- Ez da galderarik egiten bere harreman sentimentalei buruz, emakumeen lehia irrazionalari buruz, amatasunari edo bere itxura fisikoari buruz.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN **GORPUTZA ETA IRUDIA** KIROL-INFORMAZIOETAN

Helburuak:

- Emakumeak objektu dekoratibo, estetiko eta sexual gisa, izaki pasibo, desiragarri eta eskuragarri gisa, irudikatuak izan daitezela saihestea.
- Gorputzen aniztasuna erakustea gorputz horiek juzgatu edo gutxietsi gabe.
- Emakumeen fisikoari, sexu-erakarpenari edo janzkerari buruzko aipamenak saihestea.

Nola lor daiteke hori?

1. Albistearekin batera doan irudia, bideoa edo soinua (emakumezkoen intziriak tenis-partida batean, adibidez) koherentea da aurkezten den edukiarekin. ☐
2. Irudietako emakumezko protagonistak ageri diren plano eta jarrerak egokiak dira eta praktikatzen duten kirolaren jarduna erakusten dute (hondartza-boleibolaren kasuan, adibidez, kirolariak ez dira agertzen gauza bihurtuko dituzten eta sexualizatuko dituzten jarreretan). ☐
3. Gorputzak eta irudietan jantzita azaltzen diren modua ez dira adjektibo peioratiboekin deskribatzen edo kalifikatzen, ezta sexu bakoitzari etiketatutako estereotipo, rol eta atributu fisikoak sustatzen dituztenekin ere. ☐
4. Irudien emakumezko protagonista direnen ezaugarri fisikoak askotarikoak dira (larru-azala, pisuak, altuera,…). ☐
5. Albistearekin batera doan irudia kontatzen duten azpititulu edo errotuluak deskriptiboak dira soilik. ☐

Adibidez: betetzen du edo ez du betetzen?

Rio 2016ko Olinpiar Jokoetan, *Marca* egunkariak honako hau titulatu zuen, Errumania garaitu berri zuen emakumezkoen eskubaloiko Angolako selekzioko Teresa Almeida atezaina aipatzeko:

- Partidan egindako jokoa nabarmendu beharrean, haren fisikoaz hitz egiten duen titular bat egitea erabaki zuen egunkariak.
- Nabarmentzekoa, halaber, Twiterreko titularra hanburgesa baten eta frijitutako patata batzuen emotikono batzuekin amaitzen dela.

Rio 2016ko Olinpiar Jokoetan ere, Mireia Belmonteren irudi hau aurkeztu zuen *Marca* egunkariak:

Los siete días de Mireia

• Comienza hoy en una de las modalidades en las que tiene más posibilidades de medalla, los 400 metros estilos

Javier Romano Río
@jjromano

Comentarios 21

Compartido 20

CON ESTAS OFERTAS PASARÁS OLÍMPICAMENTE DE LAS DE LOS DEMÁS

Mireia Belmonte, durante un entrenamiento en la piscina olímpica de Río Reuters

- Informazioa aurkezteko aukeratutako irudia ez da egokia, joko bat egiten delako Mireia Belmonteren jarreren eta beste kirolarien arteko baten jarreren artean, nolabaiteko ustezko sexu eta txantxazko edukia emanez.
- Interneten jaso zituen kritiken ondorioz, gaur egun ez da argazki hori albistearekin batera doana.

MotoGP azafaten figuraren inguruan izan zen debatearen eta azafatek jarraitzean alde hartutako erabakiaren ondoren, *As* egunkariak honako artikulu hau atera zuen 2018ko otsailaren 2an:

- Moto GPko Mundialari buruzko informazioa eskaini nahi du artikuluak, baina azafaten presentzia nabarmentzen du balio erantsi gisa.
- Azpitituluak gozamenerako (“gozo”) arrazoi eta iturri izatearekin lotzen ditu azafatak: gozatzen jarraitzeko arrazoi bat gehiago (“una razón más para seguir gozando”).

Diario de Navarra egunkariak Maite Ruiz de Larramendi pilotariari buruz hitz egiten zuen 2018ko ekainaren 6an:

MAITE RUIZ DE LARRAMENDI PELOTARI

"La preselección no me parece justa. Además, ya es momento de vivir. Lo dejo tranquila y feliz"

Maite Ruiz de Larramendi (Beasain, 11/09/1973 -pero de Eulate desde los tres años-) se retira de las competiciones internacionales con un palmarés envidiable

JON VIEDMA CARRERA / OSKAR MONTERO - Miércoles, 6 de Juni

Más sobre Pelota

Sin descanso en Sanfermines

La oportunidad de Pedro Ruiz

Maite Ruiz de Larramendi golpea la pelota ante su sobr de Aoiz. (Oskar Montero)

PAMPLONA- Tras más de media vida disputando Mun

Maite Ruiz de Larramendi golpea la pelota ante su sobrina Olatz en un festival en fiestas de Aoiz. (Oskar Montero)

- Aurkezten den irudia koherentea da kazetaritza-piezaren edukiarekin.
- Artikuluaren protagonista ageri den jarrerak haren jarduera erakusten du.
- Ageri diren gorputzak ez dira hizpide; ez dira ez deskribatzen, ez balioesten.
- Argazki-oina deskribapenari atxikitzen zaio, erantsitako adjektiborik gabe.

Helburuak:

- Hizkuntzaren erabilera ez-sexista, barne-hartzailea eta integratzailea egitea.
- Hizkuntzaren erabilera errotu eta egokitzat onartutakoak desagerraraztea eta alternatibak bilatzea.
- Hizkuntzaren erabileraren bidez agerikotasuna ematea existitu bai, baina izendatzen ez denari.

Nola lor daiteke hori?

1. Gizon eta emakumeen izendapen paralelo bat egiten da, izen eta abizenen erabilera asimetrikoa saihestuta. ☐
2. Gizonentzat eta emakumeentzat balio semantiko berdina duten adjektibo eta izenak erabiltzen dira (ez da gauza bera "gizon publikoa" edo "emakume publikoa" esatea). ☐
3. Ezein kasutan ere ez da txikigarririk erabiliko emakume kirolariak aipatzeko. ☐

Adibidez: betetzen du edo ez du betetzen?

Radio Vitoriak Badaiotzeko sokatirako emakumezkoen taldeko entrenatzailearekin hitz egin zuen 2018ko martxoaren 12an, taldeak Txinan lortu zuen brontzea zela eta:

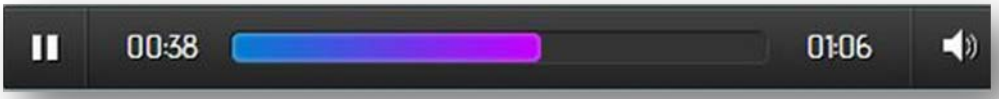

- Aurkezleak ez du hasieran aipatzen Badaiotz emakumezkoen taldea dela.
- Genero maskulinoa erabiliz hitz egiten du entrenatzaileak eta 5. minutura arte ez da agerian geratzen entzuleentzat emakumeez ari dela.

GENERO-IKUSPEGIA ETA IKUSPUNTU BARNE-HARTZAILEA KIROL-INFORMAZIOETAN

Helburuak:

- Emakumeen eta gizonen artean dauden genero-desparekotasunak detektatu eta identifikatzea.
- Emakumeentzat eta gizonentzat duten inpaktu desberdina onartzen duen ikuspuntu batetik kontatzea gertakariak (onurak eta kalteak).
- Emakumeen eta gizonen berdintasunaren aldeko balio-aldaketarako lagungarriak izango diren edukiak sortzea.

Nola lor daiteke hori?

1. Genero-azalpen edo genero-argumentuak sartzen dira informazioan (lantzen ari garen albistea, adibidez, sexista bada, funtsezkoa da ikus-entzuleei jakitera ematea emakume eta gizonen arteko desparekotasuna sustatzen eta iraunarazten duen egitate bat dela). ☐

2. Gizarte-aniztasunaren errealitatea islatzen duten protagonisten multzoa gaineratzen zaio egitatearen narrazioari (gizonezko futbol-jokalari baten komentario matxista eta arrazista zabaltzen bada, hitz horiek jaso dituzten kritikak ere jasoko ditu albisteak). ☐

3. Emakumearen agerikotasuna ematen duten eta generoko estereotipo eta rolak hausten diztuzten irudi, eduki eta guneak sustatzen dira. ☐

Adibidez: betetzen du edo ez du betetzen?

2016ko ekainean emakumezkoen Athleticek irabazi zuen Futbol Liga. Garaipena gabarran ospatzeko aukera balioetsi zen. Baina ez zen halakorik gertatu. Hona titularren bi adibide. Ezkerrean, *Naiz*, eskuinean, *Marca*:

- *NAIZen* kasuan: zoriontze ugarien eta gabarra ateratzeko babes-sinaduren prozesuaren berri ematen du, baina ez da agerian uzten emakumezko taldeak errekonozimendua jasotzeko duen eskubidea gizonezkoen taldeak duen bera dela.

- *MARCAren* kasuan: titularrak erabakia hartu duena (Athletic) izendatzen du. Jokalariei neskak ("las chicas") esaten die, zera esan beharrean, jokalariak ("jugadoras") edo emakumezkoen taldea ("equipo de mujeres").

Mehdi Benatia futbolariak adierazpen batzuk egin zituen penalti baten inguruan, bortxaketa batekin alderatuta. *Marcak* horrela argitaratu zuen:

- Mehdi Benatiaren esaldian, maila berean jartzen ditu iseka eta giza eskubideen urraketa –batez ere haur eta emakumeen kasuan– futbol-partida bateko jokoaren gorabehera batekin.

ANIZTASUNA ETA ASKOTARIKO DISKRIMINAZIOAK KIROL-INFORMAZIOETAN

Helburuak:

- Ereduak sustatzea zenbait aldagai sozial kontuan izanda: sexualitateak, kulturak, arrazak, etniak, estatus soziala…
- Pertsonak berdinak bezala ageriko egin eta tratatzea beren aniztasun osoan.
- Talde sozial diskriminatuak ordezkatzea, bereziki azpimarratuta intersekzionalitatea ageriko den kasuak (esaterako: emakumea, beltza, kirolaria eta lesbiana; emakumea, kirolaria eta gurpil-aulkian)

Nola lor daiteke hori?

1. Edukiak sortu aurretik, gogoeta bat egiten da pertsona, sexualitate, kultura eta estatus askotariko eta ez-hegmonikoak protagonista dituzten albisteei hedabidean emango zaien estaldurari eta lekuari buruz. ☐

2. Estatu sozial baxukoak dira, arrazializatuak dauden edo identitate sexu-afektibo askotarikoak bizi dituzten pertsonekin estereotipo edo aurreiritziak erreproduzitu gabe aurkezten da informazioa. ☐

Adibidez: betetzen du edo ez du betetzen?

Serena Williams tenislariak BBC News hedabidean komentatzen ditu emakume beltz batek AEBko lan-esparruan dituen zailtasunak.

- Emakume beltz bat aurkezten digu informazioak, mundu osoan arrakasta lortu duen eliteko kirolari bat.

EMAKUMEEN AURKAKO INDARKERIA KIROL-INFORMAZIOETAN

Helburuak:

- Emakumeen aurkako indarkeriak jatorri sistemikoa duela ulertzea, emakumeek emakume direlako jasaten duten indarkeria baita.
- Biktimen eta haien ingurunearen intimitatea eta duintasuna errespetatzea, batez ere seme-alaba adingabeena.
- Beharrezkoak ez diren iritzi, xehetasun edo irudiak baztertzea, baita morboa dutenak ere.
- Emakumeen aurkako indarkeria justifikatzen duten adierazpen, iritzi edo irudiak desagerraraztea.
- Indarkeria-adierazpen guztiak (sinbolikoa, hitzezkoa, psikologikoa edo fisikoa) modu egokian tratatzea eta aurreko puntuak kontuan izanda.

Nola lor daiteke hori?

1. Emakumeen aurkako indarkeria-kasurik izaten bada (sinbolikoa, fisikoa edo psikologikoa) estaltzen den kirol-esparruan ez da indarkeria hori sufritzen duena zalantzan jarriko eta errudunduko. ☐
2. Albistearen aurkezpenak erasotzailean (eta haren indarkeriazko ekintzan) jarriko du pisua, eta ez biktiman. ☐
3. Baztertu egingo dira emakumeak biktima edo beren borondatez pertsona otzan gisa irudikatzen eta jasotako indarkeriaren justifikazio gisa agertzen diren irudiak. ☐
4. Ikus-entzuleek indarkeria detektatzeko eta ekintza gaitzesteko moduan kontatuko da informazioa. ☐
5. Hedabidean emakumeei buruz hitz egiteko erabiltzen den hizkuntza ez da peioratiboa, mespretxugarria edo etorkorra. ☐
6. Hedabidean zabaltzen diren irudiak ez dira iraingarriak ez emakumearentzat, ez haren ingurunearentzat, irudikatzen dutenarengatik (gauza bihurtutako emakumeak, emakume biktimizatuak edo zainketen arduradun gisa irudikatuko emakumeak, eta hori ez da albistearen benetako fokua). ☐

7. Bere lana betetzen ari denean emakumezko kazetari edo erreportariak jasaten duen edozein eraso, mota guztietakoa, salatzen eta gaitzesten da. ☐
8. Egitatea estatistikekin batera aurkezten da eta prebenitzeko eta biktimei laguntzeko bitartekoak zabaltzen dira. ☐
9. Adituen eta biktima gisa bizi izan zuten egoera gainditu eta beren bizitzak berregitea lortu zuten emakumeen –eta haien ingurunearen– iritziak biltzen dira. ☐

Adibidez: betetzen dute edo ez dute betetzen?

2016ko urtarrilean Bartzelonako Espanyol taldearen zalegoak honako hau esaten zuen pankarta bat atera zuen: Shakira guztiona da ("Shakira es de todos"). Hona *eldiario.es* hedabideak gertakari horri eman zion tratamendua:

- Egitatea tratatzen da Espanyol taldearen zaleak erantzule eginaz.
- Pankartaren mezua kontestualizatzen du mezu matxista bat dela esanez.
- Galdera bat planteatzen da azpititulu gisa, irakurleak gogoeta egitera eta gertakariaren matxismoa eta egoera onartezina dela detektatzera gonbidatuz.

Rubén Castro Betis taldeko futbolariari tratu txarrak eta sexu-erasoa leporatu zizkioten. Valladoliden aurkako partida baten ondoren, hauxe gertatu zen:

eldiario.es

Síguenos: | Boletines

MENÚ | FOCOS | Pedro Sánchez | Moción de censura | Violencia machista

OPINIÓN Y BLOGS

PEQUEÑOS Y GRANDES MACHISMOS COTIDIANOS

microMACHISMOS

Es un presunto maltratador, pero mete goles

Una crónica del partido del Betis del pasado domingo en *La Razón* defiende a Rubén Castro y bromea con el supuesto maltrato que cometió el futbolista contra su exnovia

Micromachismos | Sigue a @Micromachismos

49 comentarios

10/03/2015 - 21:53h

LA RAZÓN • Lunes, 9 de marzo de 2015 61

Fútbol / Liga Adelante

Rubén Castro, desde el punto de penalti, bate a Javi Varas en el segundo de los tres goles que le hizo en la mañana de ayer al Real Valladolid

REAL BETIS	VALLADOLID
4	0

RUBÉN MALTRATA AL VALLADOLID

El delantero estrella se reencuentra con el gol por partida triple y permite al Betis auparse al liderazgo compartido

- *La Razón* egunkariak gertakaria aprobetxatu zuen *Rubenek Valladolid jipoitu du* (“Rubén Maltrata al Valladolid”) titularra egiteko, ironizatu nahian eta emakumeen aurkako indarkeriagatik jokalariaren aurka jarritako salaketak gutxietsiz.

- *eldiario.es* hedabideak pieza bat sortu zuen *La Razón* egunkariaren artikulua kritikatzeko. Keinu hori izugarri positiboa bada ere, titularra deskontestualizatua zegoen, eta, hori horrela, titulua soilik irakurtzen zuenak jokalaria defendatzen ari zirela pentsa zezakeen.

Martxoaren 12an SER hedabideak albiste hau argitaratu zuen bere webgunean:

- Hedabideak biltzen eta zabaltzen duen emakumezko erreportari baten aurkako indarkeria-kasu bat da.
- Titularrean esaten da *erantzun matxista* (“respuesta machista”) bat dela, erasotzailearen izenarekin eta irudiarekin, erasoa jaso duen profesionalarena aipatu gabe.
- Azpititulu gisa, komatxoen artean agertzen da erantzuna, eta, hori horrela, irakurleak esaldia *matxista* (“machista”) gisa ulertzeko arrazoia uler dezake.